

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 10P/9/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4323200219
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Petříková
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2023:4323200219.6

Rozhodnutie

Okresný súd Levice v konaní pred sudkyňou JUDr. Martinou Petříkovou, vo veci starostlivosti o mal. dieťa: A. B., nar. X.X.XXXX, t.č. v Reedukačnom centre Čerenčany, v konaní zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, dieťa rodičov: C. D., nar. XX.X.XXXX, bytom E., F. G., H. X/XX/X, XXXX I., J. a K. B., nar. XX.X.XXXX, št. občan Belgicka, bytom L. M. N. XXXX, Rue Monnaies 22, Belgicko, za účasti Okresnej prokuratúry Levice, o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e u mal. A., nar. XX.XX. XXXX ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Reedukačnom centre Čerenčany, ul. Samuela Kollára č. 72, Rimavská Sobota.

II. Matka je p o v i n n á prispievať na výživu mal. A. sumou zodpovedajúcou 30 % aktuálneho životného minima na nezaopatrované, nepľnoleté dieťa mesačne vždy do 25. dňa v mesiaci vopred na účet Reedukačného centra Čerenčany.

III. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu mal. A. sumou zodpovedajúcou 30 % aktuálneho životného minima na nezaopatrované, nepľnoleté dieťa mesačne vždy do 25. dňa v mesiaci vopred na účet Reedukačného centra Čerenčany.

IV. Súd z r u š u j e neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Levice č.k. 10P/126/2022-17 zo dňa 17.08. 2022.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately dňa 17.01.2023 doručil Okresnému súdu Levice podnet na nariadenie výchovného opatrenia prostredníctvom neodkladného opatrenia, ktorým navrhol dočasne zveriť maloletého A., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Reedukačného centra Čerenčany, ul. S. O. P. XX, XXX XX P., najdlhšie na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia. Vo svojom podaní ÚPSVaR Levice uviedol, že mal. A. bol dňa 06.07.2020 aj s jeho mladšími sestrami z dôvodu ich ochrany umiestnený do starostlivosti zariadenia mesta Viedeň. Následne boli deti na základe uznesenia Okresného súdu Hernals Republika Rakúsko č.k. 1 Ps 187/20k-7 zo dňa 15.02.2021 repatriované na Slovenskú republiku do Centra pre deti a rodiny Ilava – Klobošice, so sídlom M. Nešpora 104/16. Ako ďalej uviedli, ÚPSVaR Levice pracuje s rodinou mal. detí od roku 2019, kedy bol mal. Diego prevezený na detské oddelenie nemocnice, z dôvodu epileptických záchvatov, na ktoré sa maloletý v ten čas liečil už 4 rok. V tom čase žil aj s ďalšími dvoma maloletými sestrami spolu s rodičmi v Belgicku. ÚPSVaR Levice po týchto udalostiach následne s rodinou začal spolupracovať na vybavovaní rodných listov a zabezpečení povinnej školskej dochádzky. Pre mal. deti zabezpečovali starostlivosť starí rodičia, p. Q. D., nar. XX.XX.XXXX a pán N. D., nar. XX.XX.XXXX v meste Želiezovce. Matka mal. detí o ne nejavila žiaden záujem, starí rodičia ako

aj mal. deti mali iba vedomosť, že ich matka sa nachádza v Rakúsku. V mesiaci júl 2020 matka detí prišla na Slovensko a vzala si mal. deti so sebou do zahraničia, kde boli začiatkom júla premiestnené do krízového centra mesta Viedeň a matka bola premiestnená do zariadenia núdzového bývania. Matka sa vyjadrila, že o mal. deti sa nezávláda starať a máva z toho depresie. Nakoľko sa mal. deti zdržiavali predtým na Slovensku, Rakúsky súd informoval ÚPSVaR Levice o daných skutočnostiach a následne sa začala vybavovať repatriácia mal. detí na územie Slovenskej republiky. Počas repatriácie bolo zistené, že mal. I. a R. neovládajú slovenský jazyk a mal. A. len čiastočne. Deti sa vedú dorozumieť maďarským jazykom a v čase, keď boli vo Viedni, komunikovali po nemecky. Pracovníci v CDR Ilava – Klobošice neovládajú maďarský jazyk a preto bola komunikácia s deťmi obtiažna. Taktiež bolo nevyhnutné mal. deti zapojiť do vzdelávacieho procesu. V minulosti navštevovali ZŠ s vyučovacím jazykom maďarským. Vzhľadom na tieto skutočnosti a na komunikačnú bariéru je potrebné, aby boli mal. deti premiestnené do zariadenia, kde mal. deti budú mať možnosť komunikovať v maďarskom jazyku. Matka mal. detí je slovenská štátna občianka a na území Rakúskej republiky nemá trvalé bydlisko, avšak majú vedomosť, že matka maloletých aktuálne žije v meste Viedeň na presne neuvedenej adrese. O mal. deti doposiaľ neprejavila záujem, od umiestnenia mal. detí ich kontaktovala dvakrát. Otec mal. detí K. B. bol odsúdený na 15 rokov z dôvodu údajného znásilnenia mal. syna A. B.. S mal. deťmi kontakt neudržiava. Starí rodičia prejavili záujem o starostlivosť mal. detí, avšak odkedy deti odišli s matkou zo Slovenska, starí rodičia prišli o bývanie a nasťahovali sa do unimobunky, ktorá je umiestnená na dvore p. M. D. (sestra starej matky), na adrese M. XX, E.. ÚPSVaR vykonal šetrenie pomerov na strane starých rodičov, ktorým bolo zistené, že starí rodičia nemajú vytvorené vhodné podmienky na zabezpečovanie starostlivosti o mal. deti. Starí rodičia sa o deti zaujímajú, mal. deti ich navštevujú na krátkodobé pobyty, kedy deti obývajú domácnosť p. M. D.. Zo šetrenia pomerov je známe, že sestra starej matky deťom sprístupní jej domácnosť, avšak len na krátkodobý pobyt. Z komplexného posúdenia situácie mal. detí od CDR Ilava – Klobošice vyplýva, že adaptácia mal. A. prebehla problematickejšie. Boli zaznamenané svojvoľné odchody zo zariadenia, fyzické útoky na svoje mladšie sestry, ako aj nerešpektovanie pravidiel a autority. Neskôr sa mal. A. lepšie adaptoval na prostredie a fyzické útoky, úteky, ako aj nerešpektovanie pravidiel sa eliminovali. Z hore uvedeného bol zo strany úradu podaný návrh na zmenu zariadenia a to do Centra pre deti a rodiny Štúrovo, nakoľko sa centrum nachádza bližšie k starým rodičom, ako aj na fakt, že v spomínanom centre majú znalosť maďarského jazyka. Dňa 07.01.2022 bol maloletý A., spoločne aj so svojimi dvoma mladšími sestrami premiestnený neodkladným opatrením pod č.k. 6P/184/2021 do Centra pre deti a rodiny Štúrovo. Vzhľadom na fakt, že v predošlom centre vykazoval známky výchovných problémov z dôvodu veľkej diaľky medzi ním a starými rodičmi sme mali zato, že bude v najlepšom záujme mal. detí ich premiestnenie do Centra, ktoré nie je od rodiny veľmi vzdialené. Zo správy od pracovníčky CDR Štúrovo však vyplývalo, že po jeho nástupe do zariadenia začal opäť svojvoľne opúšťať priestory Centra, na úteky nabádal aj menšie deti. Maloletý počas jedného útoku svojvoľne opustil územie Slovenskej republiky, kedy mal namierené do Srbska. V Maďarsku bol však nájdený políciou, nakoľko dostal epileptický záchvat, a následne bol pracovníčkou CDR prevezený naspäť do zariadenia. Dieťa bolo opakovane upovedomované, avšak ani jeden rozhovor s ním nevedol k jeho náprave. Stalo sa, že namiesto školy šiel maloletý do mesta, kde požíval alkoholické nápoje. Tento incident sa stal viackrát. Úteky sa čoraz viac stupňovali, neraz bol privezený do Centra aj policajnou hliadkou, kedy vykazoval známky požitia alkoholu. Maloletý si neuvedomuje, že ohrozuje seba, ako aj svoje okolie. Počas návštevy CDR mu bola aj zo strany ÚPSVaR Levice vysvetlená vážnosť situácie, kedy dieťa uvádzalo, že si svoje činy plne uvedomuje a chce sa napraviť. Po odchode zo zariadenia sme však boli telefonicky informovaní pracovníčkou CDR, že maloletý opäť svojvoľne opustil zariadenie (odmontoval sieťku na okne a vyšiel cezeň). Maloletý bol vyšetrený toho času neuropsychiatrom, ktorého správu zasielame v prílohe. Zo správy je však zrejmé, že dieťa začalo prejavovať známky agresivity a to hlavne voči druhým deťom. Vykazuje aj známky sebapoškodzovania, ako aj známky arogancie, či nerešpektovania autority. Dňa 05.09.2022 bol maloletý premiestnený z Centra pre deti a rodiny Štúrovo do reedukačného centra v Čerenčanoch pod sp. zn. 10P/126/2022. Zo správy od pracovníčky zariadenia je známe, že hneď na druhý deň maloletý zo zariadenia ušiel. Bližšie informácie ohľadom priebehu chovania mal. dieťaťa v zariadení sú spísané v správe od RC Čerenčany. Záverom však udávajú, že pobyt v reedukačnom zariadení je potrebné pre maloletého predĺžiť. Na základe uvedeného možno konštatovať, že takéto správanie je pre ďalší zdravý psychický, fyzický, ako aj sociálny vývin mal. Diega ohrozujúci a je v jeho najlepšom záujme absolvovať pobyt v hore spomínanom Reedukačnom centre, na základe ktorého budú určené ďalšie odporúčania pre spoluprácu s mal. A..

2. Súd má z predchádzajúcich súdnych konaní preukázané, že tunajší súd uznesením č.k. 6P/184/2021-19 zo dňa 21.12.2021 prostredníctvom nariadenia neodkladného opatrenia mal. Diega

spolu s jeho súrodencami odovzdal do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Štúrovo, nakoľko obaja rodičia v tom čase neboli schopní zabezpečiť adekvátnu starostlivosť o svoje mal. deti. Matka o mal. deti neprejavovala riadny záujem, zdržiavala sa na neznámom mieste v Rakúsku a otec bol vo výkone trestu odňatia slobody. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 16.02.2022. Následne tunajší súd uznesením č.k. 10P/126/2022-17 zo dňa 17.08.2022, právoplatným dňa 21.09.2022, nariadil neodkladné opatrenie, na základe ktorého bol mal. Diego premiestnený z Centra pre deti a rodiny Štúrovo do starostlivosti Reedukačného centra Čerenčany, a to najmä z dôvodu pretrvávajúceho nevhodného správania sa maloletého. Nevhodné správanie maloletého spočívalo v opakovaných útekoch zo zariadenia, fyzických útokoch, agresívnom správaní voči druhým deťom, sebapoškodzovaní, arogantnom správaní či nerešpektovaní pravidiel a autorít. Maloletý A. sa v reedukačnom centre fakticky zdržiava od 05.09.2022. Trvanie predmetného neodkladného opatrenia súd neurčil. S poukazom na uvedené súd podaný návrh na nariadenie opakovaného neodkladného opatrenia zamietol.

3. Súd však v danej právnej veci zároveň s poukazom na zákonné ustanovenie § 367 ods. 6 CMP, v zmysle ktorého ak do šiestich mesiacov od nariadenia neodkladného opatrenia nebol podaný návrh na začatie konania vo veci samej a súd zistí, že existujú dôvody pre ďalšie zotrvanie maloletého v náhradnej starostlivosti, začne konanie vo veci samej aj bez návrhu. Vzhľadom na uvedené súd vydal uznesenie o začatí konania o nariadenie ústavnej starostlivosti u mal. A. ex offio (z úradnej moci).

4. Súd pojednával vždy v neprítomnosti rodičov. matka sa napriek riadnemu doručeniu predvolania na pojednávanie nedostavila. Otca sa súd pokúsil vypočuť prostredníctvom dožiadaného súdu v Belgicku. Z Brussels Court of First Instance však dňa 15.9.2023 bolo oznámené, že dožiadanie sa nepodarilo vybaviť pre absolútnu nespoluprácu otca, ktorého sa nepodarilo kontaktovať a všetky pokusy o jeho preverenie zlyhali.

5. Zo správ Reedukačného centra Čerenčany vyplýva, že maloletý sa na podmienky centra prispôbil so značnými problémami, mával extrémne zmeny a výkyvy nálad, kvôli čomu bol na základe odporúčenia psychiatra RC hospitalizovaný v PN Kremnica od 6.6.2023 do 21.8.2023. V správaní dieťaťa je prítomná agresivita verbálneho charakteru, jeho obranným mechanizmom bol útek. Je rád stredobodom pozornosti a inklinuje k problémovým partiám. Má narušený vzťah k mužskému pohlaviu, zrejme vzhľadom na prežitú udalosť s otcom. Jeho sexuálna orientácia je ambivalentná, v správaní zvýšená sexuálna akcelerácia. Centrum v reedukácii odporúča pokračovať.

6. Kolízny opatrovník dňa 12.9.2023 vykonal návštevu v zariadení, kde aj psychologička uviedla, že odkedy sa mal. A. vrátil z Psychiatrickej nemocnice v Kremnici, je s ním lepšia komunikácia, má lepší pohľad na život, ale stále sú tam nedostatky v správaní, ktoré tam zrejme budú stále. Rozprávali sa tiež s učiteľom v RC, ktorý uviedol, že A. je rád stredobodom pozornosti, nedodržiava pravidlá chce zaujať, nevie pracovať v mnohopočetnejšej skupine. Na to poukázal už keď bol maloletý v H. S., už vtedy to tam nefungovalo, ako keby žiarlil. Čo sa týka samotného mal. dieťaťa, z jeho vyjadrenia vyplýva, že v zariadení sa má aktuálne dobre, nezvykne ani utekať, zlepšil si vzťahy aj s vychovávateľmi, nakoľko v predposlednej návšteve uvádzal, že má s nimi konflikty. Údajne má dobrý vzťah aj s deťmi v centre, nezvykne vyvolávať hádky ani bitky, občas sa to ale vyskytne. Je v kontakte so sestrami, ktoré sú zverené do náhradnej starostlivosti starým rodičom. S rodičmi vôbec nie je v kontakte, matka ani otec sa mu neozývajú. Otec sa naposledy ozval začiatkom júna, kedy mu uvádzal, že by si ho chcel zobrať do starostlivosti, avšak A. zistil, že otec klame a už s ním nemá záujem ani sa rozprávať, ani ho kontaktovať ho. Kontakt s rodičmi nemá ani kolízny opatrovník prakticky žiadny. Matka sa o A. odkedy bol v CDR a RC vôbec nezaujímal. Otec sa s ním skontaktoval len dvakrát, kedy tvrdil, že by si ho zobral k sebe, ale od júna t.r. už nie je kontakt vôbec žiadny. Úrad žiadal o spoluprácu aj ústredie, aby zabezpečilo šetrenie pomerov na strane otca, doposiaľ žiadnu správu neobdržali. Žiadna iná osoba, ktorej by mohol byť mal. Diego zverený, nie je známa a práve kvôli problémovému správaniu A. nemali záujem o zverenie ani jeho starí rodičia. Na základe všetkých zistených skutočností navrhuje nariadenie ústavnej starostlivosti a zo strany rodičov určiť minimálne výživné na účet RC Čerenčany.

7. Aktuálne zárobné a majetkové pomery rodičov nie sú známe. Matka nepoberá na území SR žiadne dávky, v Rakúsku nepracuje, čo je súdu známe z rozhodovacej činnosti.

8. Prokurátorka navrhla nariadiť ústavnú starostlivosť a rodičom určiť minimálne výživné.

9. Podľa § 54 ods. 2 písm. c) Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave.

10. Podľa § 54 ods. 4 Zákona o rodine, ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo § podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

11. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

12. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

13. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

14. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

15. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

16. Podľa § 75 ods. 1 vety prvej Zákona o rodine pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

17. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

18. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

19. Z vykonaného dokazovania má súd preukázané, že rodičia mal. dieťaťa dlhodobo nezabezpečujú a ani nejavia záujem o starostlivosť ich syna. Otec je zrejme vo výkone trestu v zahraničí, matka je v rovnako v zahraničí, bez práce a o svoje deti sa nezaujíma, čo bolo preukázané už v konaní o náhradnej osobnej starostlivosti A. sestier. Za daných okolností je zrejme, že maloletý musí byť umiestnený v zariadení, nakoľko nie je známa žiadna fyzická osoba, ktorá by bola ochotná a schopná prevziať dieťa do osobnej starostlivosti. Vzhľadom k uvedenému za súhlasného stanoviska kolízneho opatrovníka prokurátorky súd u mal. dieťaťa nariadil ústavnú starostlivosť a rodičom určil vyživovaciu povinnosť v minimálnom zákonom stanovenom rozsahu.

20. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde

Levice, v dvoch písomných vyhotoveniach.
Odvolanie len proti odôvodneniu nie je prípustné.

V odvolaní má byť uvedené, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a datované.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie.

Rozhodnutie o výživnom je vykonateľné doručením.